

KRPELJ

Glasilo Planinskega društva Tolmin

ütevilka 3-2001

Izdalo in založilo Planinsko društvo Tolmin
Trg maršala Tita 16a, 5220 Tolmin, telefon: 05 3883211

Naklada 400 izvodov
Tisk. ARTPRO d.o.o.

Uredniški odbor : Žarko Rovšček - glavni urednik
Milena Brešan
Cvetka Jug

Jezikovni pregled: Cvetka Jug

Glasilo je brezplačno in je namenjeno informiranju
članov PD Tolmin

TOLMIN, junij 2001

KAZALO

3	OB LETU OSOREJ
4	BILANCA LETA 2000
6	DELO GOSPODARSKEGA ODSEKA - LETO 2000
	6 Pomembnejše naložbe v preteklem letu
	7 Vzdrževalna dela
	8 Prihodnje naloge
9	ODSEK ZA IZLETNIŠTVO
10	POHODNIŠTVO
11	PROGRAM IZLETOV
13	PROGRAM POHODNIŠTVA
14	MLADINSKI ODSEK
	15 Naši načrti
16	JAMARSKA SEKCIJA
17	DEJAVNOST SOŠKEGA ALPINISTIČNEGA ODSEKA
19	ŠPORTNO - PLEZALNI ODSEK
20	GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA – POSTAJA TOLMIN
	21 Delovno območje postaje
	22 Oprema
23	OB PETINDVAJSETEM POHODU NA PLANINO SLEME
26	PREDSTAVLJAMO VAM, Jože Mežnar – vodja gospodarskega odseka
33	NAŠA DVA ČASTNA ČLANA
	33 Janko Koren
	35 Vlado Šorli
37	ZASTAL JE KORAK - Tomaž Rovšček (22. 3. 1952 - 17. 2. 2001)
39	Odlomki iz neobjavljenih zapisov Tomaža Rovščka
40	NESREČA V GORAH - UKREPANJE, OBVEŠČANJE

OB LETU OSORÉJ

Besedna zveza, ki je po eni strani zgovorna, kadar označi, da smo pred enim letom izdali naše prvo društveno glasilo. Poimenovali smo ga Krpelj. Ob letu osoréj - torej. Kaj malo pa pove taka zveza o tem, kako je potekalo življenje znotraj našega društva: kako smo dihali, bili včasih zadihani, si privoščili krajši počitek in spet drveli naprej; kako smo zadržali dih, kadar nas je resničnost življenja prebudila iz omotičnih sanj. Taki trenutki resničnosti so bili izguba katerega od naših najbolj prizadevnih članov. Trenutki radosti so bili, kadar smo lahko brezskrbno zaukali na katerem od naših ali tujih vršacev, pa takrat, kadar smo počastili delovne zmage ali pa »samo« življenjski jubilej katerega od »naših«. Vse to je del življenja vsakega društva, tudi našega, čigar osnova smo ljudje z različnimi življenjskimi usodami, pa vendarle zavezani tudi nekaterim istim ciljem, ki jih združujemo v skupnem delovanju. Zato naj bo tokratna številka Krplja, poleg obveznega povzetka poročil z našega občnega zбора, na katerem smo pregledali lanskoletno delo in se ozrli naprej, tudi prispevek o nas samih, o ljudeh v srečnih trenutkih zadovoljstva, ali bolj žalostnih dogodkih, ko se moramo od njih za vedno posloviti in nas bližina poslednjih trenutkov opomni na minljivost življenja.

Obveščanje naših članov preko društvenega glasila se počasi ukoreninja. Voljo za nadalnje delo nam daje predvsem ugoden odziv med članstvom, še posebej ob izdaji na koncu lanskega leta, ko smo se z dostavo na dom še posebej potrudili. Če smo šli v tisk prve številke ob lanskoletnem občnem zboru še tipaje, kot bi previdno merili utrip potencialnih bralcev, lahko danes povemo, da nas je potek dogodkov prepričal v pravilnost našega početja. Druga številka Krplja je namreč že kmalu potem, ko je prišla na svetlo, pošla. Zato uredniški odbor resno razmišlja o povečanju naklade. Glede na to, da glasilo delimo članom brezplačno, bo to pomenilo za društvo dodatno finančno breme. Vendar nam tega denarja spričo velikega zanimanja naših članov ne sme biti žal. Odpiramo vrata vsem, ki bi radi sodelovali s svojimi prispevki. Glasilo Planinskega društva Tolmin, Krpelj, je naše glasilo. Še bolj bo naše in še bolj bo bogato, če nas bo pri njegovem nastajanju sodelovalo čimveč.

-žr-

LETO 2000

Ob bilanci leta 2000 z veseljem ugotavljam, da je bilo preteklo leto zaznamovano z več pomembnimi dogodki, ki so ime našega društva ponesli v širši slovenski prostor.

Sklop dogodkov, s katerimi smo nameravali primerno počastiti 100 letnico rojstva Zorka Jelinčiča našega primorskega rojaka, tigrovca, prosvetnega delavca, organizatorja publicista in planinskega aktivista, je bil opisan že v lanski 2. številki Krplja. Na tem mestu bi rada poudarila, da so, tako simpozij »Zorko Jelinčič v slovenski preteklosti«, izveden 20. maja v knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu, na katerem so sodelovali ugledni gostje iz Slovenije in zamejstva, kakor tudi ostale prireditve, pri katerih je društvo sodelovalo ter vrhunec - izdaja zbornika »Zorko Jelinčič nad prezrtjem in mitom« - nedvomno pripomogle k afirmaciji našega društva tako v Sloveniji kot tudi v zamejstvu.

Spiritus agens navedenih aktivnosti je bil naš neutrudni odbornik Žarko Rovšček, kateremu gre vsa zahvala, da je bil projekt »Jelinčičevo leto« tako uspešen.

V pregledu dogodkov tudi ne morem mimo jubileja ob dvajsetletnici pod geslom »Prvih 2000 let Soškega alpinističnega odseka«, ki so ga naši alpinisti obeležili s priložnostno razstavo. Čestitamo!

Uresničila se je tudi naša dolgoletna želja, da bi imeli društveno glasilo. Veseli smo bili vaših pohval, tako da bomo z izdajo Krplja, če bodo le finančnih možnosti to dopuščale, nadaljevali.

Prispevke o delu in težavah odsekov in sekcij lahko preberete na naslednjih straneh glasila. Omenila bi delo na planinskih poteh, ki ga je skoraj v celoti opravil naš član Vlado Šorli. Tako so bile obsekane in očiščene ter ustrezno označene praktično vse poti v upravljanju našega društva.

Lanskoletne številne investicije (širitev solarne naprave v koči, nakup kleti pod društveno pisarno ter zamenjava terenskega vozila), o katerih poroča gospodarski odsek niso okrnile dela društva, povzročile pa so, da smo vsak razpoložljiv tolar dvakrat obrnili, preden smo ga porabili.

Skušamo slediti novim usmeritvam, tako smo se po sklepu upravnega odbora vključili v novoustanovljeno Lokalno turistično

organizacijo Sotočje v Tolmin, ter se odločili za promocijo naše koče v prospektu Tolminska dežela žive vode. Tudi sicer se trudimo, da bi našo dejavnost predstavili čim širšemu krogu tako z objavami v tisku, kot tudi na lokalnem radiu in televiziji.

Društvo je aktivno tudi v širšem prostoru. Sodelujemo z vsemi severno primorskimi društvi od Bovca pa do Ajdovščine in Cerklje oz. Črnega vrha, pa tudi z društvi v zamejstvu, tako se dobivamo na uradnih sestankih meddruštvenega odbora. Še prijetnejša pa so druženja v gorah, kakršno je bilo oktobra lani na Matajurju, ob otvoritvi novega doma Planinske družine Benečije.

Lani je društvo štelo 628 članov (šteti so le tisti planinci, ki so poravnali članarino). Od tega je 279 mladih, ki so vsekakor garancija za uspešno delo v prihodnje. Klub relativno velikemu številu članov pa menim, da se še vedno premalo članov vključuje v aktivno delo društva, zato vabim vse, ki so pripravljeni sodelovati v kateri koli sekciji ali odseku, da se nam čimprej pridružijo. Dosedanjim aktivnim društvenim delavcem pa iskrena hvala za njihov prispevek.

Predsednica PD Tolmin Milena Brešan

DELO GOSPODARSKEGA ODSEKA - LETO 2000

Glavna področja dejavnosti:

- Zagotavljanje nemotenega poslovanja kočje na planini Razor
- Investicijska dejavnost
- Vzdrževalna dela v koči in okolici

OBISK KOČE NA PLANINI RAZOR: 8360 gostov 1164 prenočišč (od tega 126 tujcev). Kljub slabemu vremenu v prvi polovici sezone je bil skupni promet za 8,4 % višji kot v letu 1999.

Kočja na planini Razor je bila redno odprta od 22. 6. do 25. 9. 2000. V tem času so jo oskrbovale dve do tri osebe, ki so jim ob koncih tedna pomagali dežurni odborniki in drugi člani društva. Odprta je bila tudi ob lepih vikendih in ob drugih priložnostih kot so bili npr.: novoletni in prvomajski prazniki, obiski najavljenih večjih skupin planincev,

zimski in letni vaji GRS, šola turnega smučanja in prvi spominski veleslalom z Globokega

V času letne sezone so potekale v koči in okolici tri šole v naravi (Mladinski odsek PD Tolmin - 16 udeležencev, OŠ Preserje pri Ljubljani - 23 udeležencev in OŠ Dutovlje - 30 udeležencev). Bivanje v koči je pri udeležencih pustilo lepe vtise.

POMEMBNEJŠE NALOŽBE V PRETEKLEM LETU

- Povečanje zmogljivosti solarne električne naprave

12. in 13. 7. smo montirali šest dodatnih fotovoltnih celic z močjo 110W, krmilna omara pa je bila zamenjana z novo, zmogljivejšo. Instalirana moč električne naprave je bila s tem povečana z 880W na 1540W (ali za 75 %). Povečali smo tudi zmogljivost akumulatorske postaje (z 800Ah na 1200Ah). Montaža akumulatorjev bo predvidoma izvršena konec maja ali v začetku junija tega leta, odvisno od prevoznosti dostavne poti. Predračunska vrednost celotne investicije znaša 3.200.000,00 SIT. Skoraj tretjino

predračunskih sredstev smo dobili od Fundacije za financiranje športnih organizacij RS. Po zaključku investicije bo zagotovljena zadostna oskrba naprav v koči z električno energijo.

Son ne celice - dragocen in ekološko neoporečen vir energije za našo postojanko

- Odkup kleti pod društvenimi prostori

Uspel nam je po več kot dvoletnem dogovarjanju z lastnikom, zavarovalnico Slovenica. Gre za pomembno pridobitev, saj bomo sedaj imeli lasten skladiščni prostor za opremo in material posameznih sekcij, zlasti jamarske in za prehodno skladiščenje materiala za kočjo.

- Nabava novega terenskega vozila

Potrebna je bila zaradi večjih poškodb novo nabavljenega vozila ob nesreči.

VZDRŽEVALNA DELA

- čiščenje in popravilo dovozne poti do kočje na planini Razor (delovna akcija 4.6. Udeležba: 16 planincev;

- temeljito čiščenje ležišč, posteljnine in prostorov v koči pred začetkom sezone;
 - razna manjša popravila strehe in ureditev okolice koč.
 - običajna vsakoletna priprava koč na prezimitev ob koncu sezone.
- V Posezonskem času je bila koč zaradi izredno slabega vremena odprta samo štiri vikende.

PRIHODNJE NALOGE

Nalog nam tudi v prihodnje ne bo zmanjkalo, kljub temu, da je bilo v preteklih letih veliko narejenega na posodobitvi koč in društvenih prostorov. Naj jih naštejemo:

- zamenjava vhodnih vrat v koč in dotrajane lesene omare v kuhinji
- dokončna ureditev podstrešja
- betoniranje odtočnega jarka za drvarnico
- nabava prikolice za terensko vozilo
- popravilo dela poškodovane strehe na koči
- betoniranje strmine na dovozni poti od stana navzgor v dolžini 24m
- ureditev kleti pod društvenimi prostori

Glede na razpoložljiva sredstva in nujnost izvedbe bo gospodarski odsek predlagal upravnemu odboru prednostno listo.

V tem letu nas čaka še vrsta vsakoletnih nalog:

- čiščenje in obnova poti planina Kuk – planina Razor
- razrez in cepljenje drv

in še vrsta večjih in manjših vzdrževalnih ter obnovitvenih del, potrebnih za nemoteno obratovanje koč.

Glede na pozitivne odmeve med gosti (ustne in pismene v knjigi gostov) lahko sklenemo, da je bila pretekla sezona, kljub nekaterim težavam, uspešna. K temu so poleg članov gospodarskega odseka nedvomno veliko pripomogli: oskrbnica Magda, kuharica Vlasta, Nataša, odborniki in tisti člani društva, ki so ob koncih tedna ali kako drugače priskočili na pomoč. Vsem izražamo zahvalo za njihov prispevek k uspešnemu poslovanju koč in društva ter pričakujemo njihovo sodelovanje tudi v bodoče..

(povzeto iz poro ıla vodje gospodarskega odseka Jofleta Meftnarja)

ODSEK ZA IZLETNIŠTVO

Težko je govoriti o dobrem in uspešnem letu 2000, če te med zbiranjem vtisov za nazaj, kovanjem načrtov in pripravami na novo sezono pretrese vest o tragični izgubil člana našega odseka, planinskega vodnika in prijatelja Tomaža Rovščka.

Navajamo nekaj števil in podatkov o dejavnosti odseka.

Od 49. načrtovanih izletov, smo jih varno izpeljali 36. Kot vsa leta doslej, je svoj plan v celoti izpolnila pohodniška skupina v sodelovanju z društvom upokojencev Tolmin.

Na zahtevne planinske vzpone in prijetne pohode smo tako v preteklem letu prepeljali 305 planincev, kar je po zaslugi prej omenjene pohodniške skupine kar 25 udeležencev na izlet.

Organizacija enomesečnega popotovanja in planinarjenja po Južni Ameriki, na katerem smo obiskali Cordillero Blanco v Peruju in se povzpeli na dva vrhova - Nevado Pisco in Ischinco, je bila obširneje predstavljena v prejšnji številki Krpja.

Še naslednji podatek: vodniški odsek šteje 13 registriranih vodnikov in 2 pripravnik, ter 6 vodnikov, ki nimajo potrjene vodniške licence.

Upamo, da bo letošnje leto prav tako uspešno kot preteklo.

(povzete iz poročila vodje odseka za izletništvo Darija Kenda)

POHODNIŠTVO

Sodelovanje med PD Tolmin in Društvom upokojencev občine Tolmin pri organiziranju pohodov je preseglo namen in pričakovanja. Obširneje smo o pohodih spregovorili v prvi številki Krplja (2000 - 1). Zato na tem mestu navajamo le nekaj nazornih statističnih podatkov:

Število pohodov	12
Skupno število udeležencev	533
Najmanjše število udeležencev	29
Največje število udeležencev	53
Povprečno število udeležencev	44,5
Število različnih udeležencev *	112
Prvič organizirano **	21

* *Mišljeno je skupno število različnih udeležencev na vseh pohodih. Primerjaj s skupnim številom udeležencev (533)*

** *Udeleženci, ki so prvič šli na pohod (izlet) na organiziran način*

(povzete iz poročila vodje Rudija Raucha)

PROGRAM IZLETOV V LETU 2001

MESEC	IZLET	TEŽAVNOST	VODJA
JANUAR			
14. 1.	Spominski pohod – Dražgoše	L	D. Kenda
FEBRUAR			
10. / 11..2.	Peca	Z	S. Gorjup
25. 2.	Poldanovec	L	D. Kenda
MAREC			
4. 3.	Pohod po Vojkovih poteh	L	R. Rauch
11. 3.	Snežnik	L	D. Kenda
25. 3.	Porezen	L	V. Pagon
APRIL			
7. 4.	Pohod po stopinjah Valentina Staniča	L	M. Brešan
16. 4.	Po planoti	L	V. Pagon
22. 4.	Pohod po stopinjah Valentina Staniča	L	M. Brešan
28.4.	Golobar - Javoršček	L	S. Boljat
MAJ			
13. 5.	Blegoš	L	S. Boljat
20. 5.	Tradicionalni pohod na planino Sleme	L	R. Rauch
27. 5.	Travnik	Z	S. Štrukelj
JUNIJ			
3. 6.	Lužnica - Peski	L	S. Ivančič
17. 6.	Zahodni Julijci	Z	Ž. Rovšček
JULIJ			
1. 7.	Kalški greben	Z	S. Gorjup
7. - 8. 7.	Watzman	ZZ	D. Kenda
15. 7.	Vrata - Sovatna - Kriški podi - Trenta	L	M. Vidic
22.7.	Tradicionalno srečanje na planini Razor	L	M. Brešan
28. 7.	Dve špici	Z	S. Boljat
AVGUST			
12. 8.	Velika Črnelska Špica	Z	V. Pagon
18. - 19. 8.	Kamniške Alpe	ZZ	S. Gorjup
26. 8.	Rob nad Zagačami	Z	S. Štrukelj

SEPTEMBER			
1. - 2. 9.	Pot prijateljstva	Z	D. Kenda
8. 9.	Lipnik	L	S. Boljat
15. 9.	Kluže - Rombon	Z	S. Boljat
30. 9.	Koritnica - Mangart - Koritnica	ZZ	D. Kenda
OKTOBER			
7. 10.	Karnijske Alpe	Z	Ž. Rovšček
14. 10.	Banjšice	L	M. Brešan
21. 10.	Dolina Sedmerih jezer	L	M. Vidic
NOVEMBER			
10. 11.	Krn - pohod spomina	L	M. Brešan
18. 11.	V neznano	L	D. Kenda
25. 11.	Vodice	L	J. Koren
DECEMBER			
22. 12.	Zimski pohod na Javornik		R. Rauch

POJASNILO: **L** - lahka - nezahtevna označena ali neoznačena pot
Z - zahtevna - pot poteka po označenih poteh, pri napredovanju si zaradi varnosti občasno pomagamo z rokami
ZZ - zelo zahtevna - pot poteka po označenih poteh, pri napredovanju si na zahtevnih mestih občasno pomagamo z rokami in samovarovanjem

**PLANINCI, KI NIMAJO PLAČANE ČLANARINE ZA TEKOČE LETO
PLAČAJO POLNO CENO IZLETA!**

**DATUMI IZLETOV SO OKVIRNI. MOREBITNE SPREMEMBE BODO
OBJAVLJENE NA OGLASNIH DESKAH.**

PROGRAM POHODNIŠTVA

1. Kraški rob nad Trstom (del poti Zorka Jelinčiča – SPD Trst
2. Po poteh kulturne dediščine
3. Dolenja Trebuša – Slap Pršjak
4. Podbrdo - Kalarsko sedlo - Hudajužna
5. Med narcise na Golico
6. Pokljuka - Viševnik
7. Med cvetje na poletni Snežnik
8. V znano inneznano
9. Lubnik
10. Na Kras
11. Vitovska krožna pot
12. Ligški Kolovrat

Program pohodništva bo izveden v sodelovanju z Društvom upokoencev občine Tolmin. Pohode bo vodil Rudi Rauch, pomočnik pa bo Vlado Šorli.

Namesto vabila na leto-nje tradicionalno srečanje na planini Razor

MLADINSKI ODSEK

Delo mladinskega odseka je potekalo na dveh nivojih:

Na predšolski stopnji so se izleti odvijali v kombinaciji s športno značko ZLATI Sonček. Vključenih je bilo 112 cicibanov iz Tolmina, Volč, Mosta na Soči, Podmelca, Šentviške gore in Dolenje Trebuše. Skupno je bilo izvedenih kar 58 izletov, ki se jih je udeležilo 889 otrok (povprečno 15 na izlet).

V mesecu maju je bil naš odsek organizator 17. tradicionalnega srečanja cicibanov planincev Tolminske. Srečanje je potekalo na Šentviški planoti, v sodelovanju z vrtcem, šolo, krajevno skupnostjo, lovsko družino in turističnim društvom. Posebno doživetje za cicibane planince in njihove starše je bil ogled Zalaške (Dantejeve) jame. Za varnost in razsvetljavo so poskrbeli člani jamarskega odseka PD Tolmin. Igranje jamskega škrata bo ostalo večini udeležencev v trajnem spominu.

Cicibani planinci so bili pri beleženju izletov vestni in so si prislužili naslednja priznanja:

- 76 otrok je prejelo našitek CICIBAN PLANINEC (za 5 izletov)
- 54 otrok je prejelo priponko (za 8 izletov)
- 37 je bilo prejemnikov pesmarice (za 8 izletov)
- 19 mladih planincev, ki se je udeležilo 15 in več izletov pa je prejelo dnevnik in pohvalo PD Tolmin.

V akcijo mladi planinec je bilo vključenih 148 učencev z Osnovnih šol Tolmin, Volče in Most na Soči. Skupno so izvedli 19 izletov z udeležbo 523 učencev, kar v povprečju predstavlja 27 udeležencev na posamezni izlet. Planinska šola za 1. in 2. razred je potekala na planini Razor, za učence od 3. razreda dalje pa na planini Kuhinja. Trije mladi planinci so z izleti in opravljeno planinsko šolo izpolnili pogoje za prejem zlatega planinskega znaka.

Poleg štiridnevne planinske šole in obiska Zalaške jame so bila za mlade planince organizirana tudi predavanja, ki so jih pripravili alpinisti, jamarji, reševalci in fotografi.

V letu 2000 smo poleg podpore matičnega planinskega društva dobili tudi finančno pomoč Zavoda za šport Občine Tolmin (120.000 SIT za mlade planince in 80.000 SIT za cicibane planince). Izvedbo planinskih šol pa je

prvič finančno podprla Zveza za šport otrok in mladine Slovenije (131.328 SIT).

Razveseljivo je, da se je število mladih planincev povečalo na 180. Na osnovni šoli v Tolminu imamo dve skupini

NAŠI NAČRTI

V akcijo ciciban planinec je vključenih 98 otrok. Izleti bodo potekali po programu. V mesecu maju se bomo udeležili že 18. tradicionalnega srečanja cicibanov planincev Tolminske, ki bo organizirano v Bovcu.

Program planinske šole bomo izvedli ob koncu šolskega leta na taboru v eni izmed planinskih postojank (Predlogi: planina Kuhinja, planina Razor ali Koča na Loki pod Raduho).

V mesecu maju bomo izvedli skupni izlet s starši na planino Razor, kjer bomo mladim planincem podelili zaslužene planinske znake.

Zavedamo se, da je izrednega pomena, da z mladimi delajo strokovno usposobljeni ljudje. Zato bomo izobraževanju in usposabljanju mentorjev, ki vodijo planinske skupine na šolah, namenili še posebno pozornost.

Upamo, da bodo naše dejavnosti pritegnile čimveč mladih k zdravemu načinu preživljanja prostega časa.

(povzeto iz poročila vodje mladinskega odseka Majde Pagon)

JAMARSKA SEKCIJA

Prelomno leto 2000 se je pri delu jamarjev odrazilo v znamenju menjave generacij, oziroma pomladitve članstva. Aktivnost predvsem mladih članov se je odrazila predvsem v drugačnem delu sekcije. V preteklem letu je bilo manj daljših in večdnevniških akcij, več pa enodnevnih obiskov jam. Tako smo naš glavni cilj zadnjih let, jama Mala Boka, obiskali le dvakrat. Temu je botrovala slaba zima z otoplitvami. Delo smo preusmerili na manjše objekte na Banjški planoti. Možnosti nadaljevanja smo iskali v Breznu na Levpi, ki ima 250 m vertikale. Na pomoč so nas poklicali tudi iz cementarne v Anhovem, kjer se jim je ob miniranju odprlo novo brezno. Izmerili smo ga in dokumentirali. To kaže, da je jamarstvo uporabno na različnih področjih. Ob Divjem jezeru smo pomagali pri transportu potapljaške opreme. Skozi Pološko jamo smo organizirali štiri akcije, eno za pripravnike, ostale pa smo uporabili za opremljanje zanimivega prečenja od zgornjega vhoda na planini Lašca do spodnjega pod Osojnico. Tako opremljena jama postaja zanimiva za jamarški trekking. V Zalaško (Dantejevo) jamo smo se odpravili. Osemkrat smo vodili turiste ter večje število otrok iz okoliških vrtcev. Enega od takih obiskov se je udeležilo kar 80 otrok. Dva obiska smo namenili čiščenju, saj lahek dostop do jame omogoča raznim ljudem, ki niso primerno opremljeni in usposobljeni za obisk, da v njej puščajo trajne sledove, ki niso nikomur v čast.

Glavno in najtežje raziskovanje na Migovcu se je nadaljevalo tudi v preteklem letu. Člani sekcije so raziskovali Brezno pri Madoni oziroma Rille, kjer so prišli do globine 540 m. Zelo je bil dobrodošel bivač na planini Kal, ki je omogočil tudi petdnevne nepretrgane akcije. Če bo uspelo povezati to brezno s sistemom MIG, bo ta sistem tretja najdaljša jama v Sloveniji. Že sedaj je s svojimi 12 kilometri rovov največji visokogorski jamski sistem v Sloveniji.

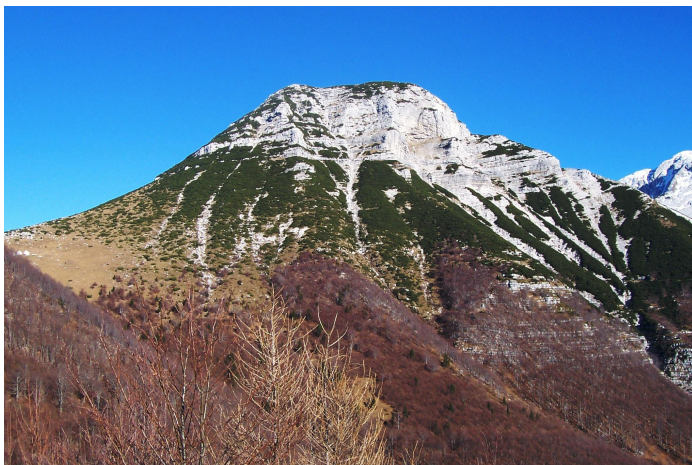
Izobraževanju je bil namenjen še večji poudarek kot doslej. Šest pripravnikov je opravilo izpite za naziv Mlajši jamar. Pričel se je novi tečaj za leto 2001. Jamarska sekcija je prejela tudi pomembno in doslej največje priznanje Jamarske zveze Slovenije, »*Srebrni astni znak*«. Enako priznanje sta dobila tudi dva člana sekcije. Veliko ur prostovoljnega dela je

bilo opravljenega tudi pri urejanju prostora za skladišče jamarske reševalne službe.

V sklopu Jamarske zveze Slovenije smo posredovali pri nesreči jamarja na Migovcu, na Kriških podih in pri naravni nesreči v Logu pod Mangartom. Sodelovali smo na vajah in usposabljanjih zveze. V naslednje leto se prenaša odprt problem naših klubskih prostorov.

Tudi bodoči napori bodo usmerjeni v raziskave Migovca, reševalni in pripravniški tečaj ter druge oblike izobraževanja in dela z mladimi. Želeli bi si tudi udeležbe na kateri izmed slovenskih jamarskih odprav. Zasluge za to, da je članom jamarske sekcije uspelo uresničiti vsaj delček njihovih sanj, pa ima tudi matično planinsko društvo.

(povzeto iz poročila Andreja Fratnika)

*Straflar tolminskih grap si in Peči
in ruje na temenu te krasi;
planina Razor zre v tvoj obraz,
globoke brazde ri-ejo tvoj stas.*

*V nedrjih, kjer brezen je prepil,
tolminskim krtom spet zastaja dih.
Kam vleče jih ta nepregledni hodnik?
Morda k Tolminki, v Pologa prodnik?*

(fi.R.: Migovec)

DEJAVNOST SOŠKEGA ALPINISTIČNEGA ODSEKA

Kultura:

V začetku leta smo se spomnili 20. obletnice odseka in pripravili fotografsko razstavo: »Prvih 2000 let SAO«.

Izobraževanje:

V letu 2000 smo dobili novega alpinista Poljanec Petra. V jeseni je bila razpisana alpinistična šola, katere se udeležuje 20 tečajnikov. Teoretični in zimski del šole sta skoraj že mimo. Do zaključka bo letos obdelan še praktični del letne plezalske tehnike. V tekočem letu planiramo pridobiti enega novega alpinističnega inštruktorja in morda dva nova alpinista. Tako kot lani smo tudi letos izpeljali dneve turnega smučanja na planini Razor, na katerih je sodelovalo 10 ljubiteljev turnega smučanja. Letos smo dneve turnega smučanja pripravili v sodelovanju s postajo GRS Tolmin. Rekreativnega dne - veleslaloma z Rušnjatega vrha - se je letos udeležilo še več turnih smučarjev kot lani.

Plezalne aktivnosti:

Poleg običajnih vzponov in plezanja v domačih hribih, sta dva naša člana, Blaž in Matija, sodelovala na himalajski odpravi Janak Himal, v še neraziskane predele skrajnega SV Nepala. V začetku odprave so se vsi člani povzpeli na dva šesttisočaka, od tega na enega kot prvopristopniki. V nadaljevanju je bila odprava zaradi, žal, tragične nesreče prekinjena. Pomembnejši vzponi v letu 2000:

- v začetku leta ponovljenih več težkih slapov;
- dobre proste ponovitve težjih smeri v naših hribih (VI, VIII), kot so Puntarska v Vrščacu, Aschenbrennerjeva v Travniku, JLA v Šitah, Reformacija v Novem Vrhu ;
- številni kvalitetni vzponi, tudi našega "alpinističnega podmladka" v Paklenici;
- Breithorn, 1. Ponovitev Karantanske smeri, prv. Kombinacija smeri Črni panter in Barmasse;
- Ortler, S stena, ponovljena Ertlova smer;
- plezanje klasičnih smeri v Dolomitih;
- dve zahtevni prvenstveni smeri v Zahodnih Julijcih (Montaževa skupina);

- letošnja zima - tudi že dobri vzponi v naših stenah (težka prvenstvena smer v Možnici).

Finance:

Stanje na žiro računu je sicer pozitivno. Še vedno niso povrnjeni vsi stroški članom, ki so pripravili razstavo. Na računu je tudi nekaj denarja, ki je prispel od sponzorjev za odprave. Po poravnavi vseh obveznosti članom odseka pričakujemo na računu pozitivno ničlo.

Razno:

Na občnem zboru v januarju je bil za novega načelnika izvoljen Matija Klanjšček.

(povzeteke poročila o dosedanjem delu načelnika SAO Simona Čopija)

Simonu Čopiju se ob predaji funkcije načelnika SAO svojemu nasledniku zahvaljujemo za njegov prispevek k delu odseka. Izražamo prepričanje, da bo po svojih močeh še naprej sodeloval pri organizacijskem delu; v gorah pa mu želimo trden oprijem in varno smučino!

Uredništvo Krplja

ŠPORTNO PLEZALNI ODSEK

Športno plezalni odsek je bil ustanovljen z namenom pridobiti dodatna sredstva za delo z mladimi in v Tolminu najti primeren prostor za postavitve male umetne stene. Ob njej bi se lahko v zimskem času nemoteno zbirali vsi plezalci. Glede na trenutne razmere, ko imamo zelo majhno število plezalcev, sta to prej srednjeročna kot kratkoročna cilja.

V letu 2000 je redno treniral in se udeleževal tekem samo Peter Mrak.. Uvrščal se je blizu zlate sredine. Vadbe za osnovnošolce odseku ni uspelo

izvesti, saj kljub večkratnim poskusom odsek ni dobil ljudi, ki bi delali z mladimi.

Odsek za svoje delo v preteklem letu ni prejel nobene dotacije. Denar iz prejšnjih let je bil skupaj Soškim alpinističnim odsekom porabljen za nakup materiala pri opremljanju plezališč pri Kredu in Drežnici.

(povzeto iz poročila vodje odseka Mirande Ortar)

GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA - POSTAJA TOLMIN

STATISTIKA ČLANSTVA

45 članov (44 registriranih) :

od tega 38 z nazivom član, 1 pripravnik, 5 zaslužnih članov, 1 izredni član.

Po usmerjenosti dela: 5 inštruktorjev, 4 letalci - reševalci, 2 zdravnika, 3 vodniki lavinskih psov, 2 minerja snežnih plazov in eden član odgovoren za vozila in zveze.

Postaja GRS Tolmin pokriva velik teritorij, kar 8 občin s približno 1000 km². Za hitrejšo organizacijo reševanja in boljšo koordinacijo dela so organizirane štiri reševalne skupine: v Kobaridu, Podbrdu, Idriji in Novi Gorici. V Idriji je predvideno povečanje števila članov, v Novi Gorici pa pridobitev novih članov in oblikovanje samostojne skupine.

SKUPNO OPRAVLJENIH 10.054 UR DELA

REŠEVALNO DELO

V letu 2000 je bilo izvedenih 20 reševalnih in iskalnih akcij. 37 gorskih reševalcev (od 39 operativnih članov) je 141 - krat sodelovalo v akcijah in so opravili 597 reševalnih ur.

Statistika reševalnih (iskalnih) akcij zadnjih treh let

Leto	Število akcij	Reševalnih ur	Reševalcev
1997	19	818	34
1998	25	1009	34
1999	22	747	29
2000	20	597	37

Reševalci so lani nudili pomoč 16 osebam, od tega 9 poškodovanim in 3 nepoškodovanim. V dolino so prenesli štiri mrtve. V šestih akcijah je sodeloval helikopter, v devetih pa je bila potrebna prisotnost zdravnika. Izven reševalnih akcij so nudili prvo pomoč 27 osebam.

21 reševalcev je teden dni dežuralo ob naravni nesreči v Logu pod Mangartom in opravilo 630 ur dežurstva.

VZGOJNO DELO

V letu 2000 so člani in pripravniki na vajah, tečajih, izpitih ipd. opravili 2214 ur. Brez dobrega vzgojnega dela, ki ga vodijo inštruktorji in oba zdravnika, bi

bila pripravljenost reševalcev v akcijah slabša. To pa bi lahko imelo hude posledice tako za ponesrečence kot tudi za reševalce.

Ali gre tokrat zares?

PREVENTIVNO DELO

Zajema: predavanja za planince, alpiniste, učence v šolah in smučarje; vodenje tečajev za obiskovalce gora, obhode terena, propagandna snemanja za TV oddaje, vaje za prikaz dela postaje, sodelovanje na vajah civilne zaščite in tekme GRS (Jezerško, Pohorje, Okrešelj, Koflerjev memorial, Črna prst itd.). Za vse navedene aktivnosti je bilo opravljenih 614 ur dela.

RAZLIČNO DRUGO DELO ČLANOV

Sem spadajo: stalna pripravljenost v času visoke planinske sezone, dežurstva ob prireditvah v gorah, spremstvo na izletih, akcije v naravnih in drugih nesrečah, dežurstvo na smučiščih, vzdrževanje opreme in zavetišča, obnova poti, delo članov v organih GRS, seje vodstva postaje itd. Skupaj je bilo opravljenih 6629 ur. Prodanih je bilo tudi 350 kosov nalepk »PODPORNIK GRS« (150 kosov za »sklad Okrešelj«).

OPREMA

Oprema je dobro vzdrževana in shranjena, za kar gre zahvala skladiščniku, vzdrževalcu vozil in zvez ter sanitetne opreme.

Del opreme dobiva postaja po veljavnem normativu GRS, ostalo, izven tega okvira, pa si mora nabaviti z lastnimi sredstvi. To pomeni, da si mora postaja približno polovico sredstev za delo in nabavo opreme priskrbeti pri različnih sponzorjih. Nekateri večji sponzorji so žal v zadnjem času odpovedali pomoč, kar predstavlja dodatne težave. V razreševanje tega problema se je vključila Občina Tolmin tako, da je Postajo GRS v Tolminu vključila v občinski sistem zaščite in reševanja, kar pomeni določeno finančno pomoč. Cilj postaje je, da se podobno sofinanciranje doseže tudi pri ostalih občinah na območju njenega delovanja.

(povzetek poročila dosedanjega načelnika GRS postaje v Tolminu Janka Korena)

Po četrto stoletju uspešnega vodenja tolminske postaje GRS predaja Janko Koren funkcijo načelnika Žarku Trušnovcu. Prispevek Janka Korena razvoju GRS na Tolminskem je neizbrisen. Njemu osebno posveča naše glasilo poseben kotiček. Novemu načelniku, Žarku Trušnovcu, želimo uspešno delo v novem mandatu, reševalcem pa - kot je dejala srečna mati ob ugodnem zaključku akcije iskanja njenega sina - želimo, da bi se z gora vedno vračali z dobrim občutkom in nasmehom na obrazu. Resničnost je žal velikokrat drugačna in daleč od dobrih želja, zato čaka reševalce tudi v prihodnje veliko vztrajnega in požrtvovalnega dela na področju preventive.

OB PETINDVAJSETEM POHODU NA PLANINO SLEME

Leta 1977, ko je maršal Tito praznoval 85 - letnico rojstva, so takratni jugoslovanski planinci organizirali akcijo »85 vrhov za Titovih 85 let«. Med vrhovi je bil tudi Krn. Ker se mi je zdel za množični pohod pretežak, je tja odšla le manjša skupina planincev, vodil jo je Zoran Kocić, ki se nam je kasneje pridružil. Za množični pohod se mi je zdela primerna planina

Sleme, ki je v bližini Krna in je znana po bojih med NOB in tragediji Gregorčičeve brigade konec avgusta leta 1944 na območju Rdečega roba. Tako smo organizirali prvi pohod na planino Sleme. Odziv je bil zadovoljiv, saj se ga je udeležilo preko 200 planincev, od tega 100 osnovnošolcev iz Tolmina, Mosta na Soči in celo iz Deskel (slednje je vodila Cvetka Jug).

Na proslavi pri spomeniku so osnovnošolci izvedli nekaj recitacij, zapel je tudi otroški (mladinski) pevski zbor iz Tolmina, pod vodstvom Zdenke Kavčič (por. Križmančič). Tako se je začelo.

S pohodom smo naslednja leta nadaljevali. Na proslavah pri spomeniku sta spomine iz tragičnih dni obujala med drugimi tudi udeleženca bitke na

Mnofica udeležencev pohoda pred spominskim obeležjem na planini Sleme

Rdečem robu: Leopold Košir - Zmago in Srečko Berlič. Dokler je Mladinski odsek pri PD Tolmin vodila Marija Šavli, so se pohoda množično udeleževali osnovnošolci. Več let zaporedoma so bili med številnimi udeleženci pohoda tudi pripadniki teritorialne obrambe. Od desetega pohoda dalje (leta 1986) vodimo tudi knjigo udeležencev, v katero smo deset let vpisovali tudi ustanovo oziroma podjetje, kjer je posamezni udeleženelec zaposlen. Občinski svet Zveze sindikatov Slovenije je podeljeval vsako leto pokal tisti ustanovi ali podjetju, iz katere je prišlo največ udeležencev pohoda. Po vpisni knjigi je bila najbolj številna udeležba

Udeleženec bitke na območju Rdečega roba, Srečo Berli, obuja spomine (planina Sleme, maj 1984)

na desetem pohodu leta 1986 (291 udeležencev), najmanj pa na 22. pohodu leta 1998 (samo 38 udeležencev).

Še nekaj o vremenu. Bilo je različno, večkrat lepo kot ne. Nikoli pa ni bilo tako slabo, da bi pohod odpovedali.

Rudi Rauch

PREDSTAVLJAMO VAM

Jože Mežnar - vodja gospodarskega odseka PD Tolmin

Priznati moram, da me je beseda »intervju« v za etku obremenjevala in sem razgovor z Jofetom v dru-tvenih prostorih za el morda preve uradno, kar nenavadno za dva, ki se poznata vrsto let. Spomin na najino prvo znanstvo mi namre sega (saj skoraj ne morem verjeti) v konec -estdesetih let prej-njega stoletja, ko se je za el vklju evati v delo na-ega planinskega dru-tva in postal lan upravnega odbora. Ob njegovem -estdesetletnem jubileju sem ga predstavil bralcem Planinskega vestnika, vendar sem to nalogo laffje opravil. Tokrat pa sem bil v zadregi. Pri-el sem s pripravljenimi vpra-anji in ciljem, da vam njegovo delo v dru-tvu podrobneje predstavim. Med pogovorom sva za-la med spomine in kmalu za ela vse skupaj

doftivljati kot spro-en sprehod in fivahno kramljanje. Led je bil s tem prebit. Kmalu sem se po util bolj sogovornik kot izpra-evalec. Upam in verjamem, da je bilo tako tudi Jofetu laffje.

...

Kdaj in kako se je pravzaprav začelo tvoje zanimanje za gorski svet?

Doma sem iz Grahovega v Baški grapi, kjer sem mladost preživel ob igran in potepanju ob reki Bači in Koritnici. Že zelo mladi smo se vzpenjali na

bližnji hrib Kotel (1175 m - op. Ž.R.) in oblezli stene v okolici. Posebno doživetje je bilo, ko smo takrat še kosili v senožetih. Od tam sem se oziral na bližnje Peči, zlasti na Gradico, Črno prst in Raskovec. Zanimalo me je kaj je tam gor. Tako sem bil na Rodici že leta 1954, ko sem bil star 15 let. Narava me je zelo zanimala. Poleg tega, da sem vanjo zahajal z družbo, pa sem zelo rad šel tudi sam. Takrat jo drugače, bolj polno doživljam, ker te nihče ne moti.

Kolikor te poznam, te to, da greš rad sam, še danes malo drži.

Še vedno. In tako se je nadaljevalo preko Črne prsti, Krna in Triglava v ostale predele Julijcev. Zelo so me pritegnili tudi Zahodni Julijci, kjer sem bil večkrat kar po nekaj dni, ampak to je bilo že kasneje.

Tvoje članstvo v planinski organizaciji pa je verjetno že povezano s šolanjem na Jesenicah.

Tako je. Ko sem se zaposlil v železarni na Jesenicah sem se po odslužitvi vojaškega roka vpisal tudi v srednjo metalurško šolo. Že kmalu po zaposlitvi pa sem postal tudi član jeseniškega planinskega društva.

Leta 1969 si postal odbornik našega planinskega društva. Kasneje je bila na Metalfleksu ustanovljena tudi sekcija PD Tolmin, ki danes formalno ne obstoja več. Kakšni so bili njeni cilji in kako ste delovali?

Po letu 1964 sem začel zelo intenzivno zahajati v tolminske hribe. Tu sem se večkrat srečal tudi s tolminskimi planinci. Imel pa sem tudi željo, da bi se vrnil nazaj v domače kraje. Leta 1968 sem se preselil na Tolminsko. Moji obiski tolminskih gora so postali tako še bolj pogosti. Takratna predsednica PD Tolmin, Tatjana Šorli (por. Božič), me je že kmalu povabila v upravni odbor. Na Metalfleksu, kjer sem se zaposlil, sem naletel na družbo somišljenikov, ki so zelo radi zahajali v gore. Sredi sedemdesetih let je bila sprožena pobuda, da bi znotraj podjetja ustanovili planinsko sekcijo. Njen namen je bil druženje, organizacija planinskih izletov in predavanj z diapozitivi, poleg tega pa tudi sodelovanje pri delovnih akcijah matičnega društva. Rodila se je celo ideja o postavitvi lastnega zavetišča. Pripravili

smo že idejne zasnove. Po potresu leta 1976 pa so se razmere spremenile, tako da do realizacije ni prišlo. Sekcija je prvotno štela 32 članov, kasneje pa je število naraslo na 45. Organizirali smo več izletov. Kot npr. na planino Sleme, Jalovec in Triglav, v tujino pa na Grossglockner. Člani so se potem, ko se je pričela popotresna sanacija z razširitvijo koč na planini Razor, pogosto udeleževali prostovoljnih delovnih akcij.

Ali je bilo mogoče prav to povod, da si začel delati v gospodarskem odseku planinskega društva?

Delo na gospodarskem področju, posebno na investicijah, me je vedno zanimalo. Sicer pa me je k tem nalogam pritegnil takratni predsednik društva Rudi Rauch. Intenzivno in naporno delo pri gradnji je sprožilo tudi določena razhajanja in odhode posameznikov iz društva. Kolikor se spominjam, si takrat (leta 1982 - op. Ž.R.) prevzel od Raucha predsedništvo ti, on pa je začasno prevzel funkcijo gospodarja. Koča je bila zgrajena do četrte faze. Prevzel sem dokončanje del in takrat zelo dobro sodeloval s tedanjim vodjem gradbenega odbora, Vinkom Pagonom. Poudariti moram za tisto obdobje izreden prispevek sekcije iz Anhovega, pod vodstvom Štefana Kebra, saj večino Tolmincev sploh nismo mogli več pritegniti na delovne akcije. Gradnja se je namreč že precej vlekla, nesporazumi so naraščali in volja je pohajala vsem. Istočasno smo imeli tudi probleme z osebjem koč in trajalo je kar nekaj let, da smo vzpostavili normalno stanje.

Tvoje članstvo v upravnem odboru planinskega društva se v vseh teh letih prekriva z vodenjem sekcije na Metalfleksu in gospodarskega odseka. Ali vidiš v vsem tem razdobju, od svoje aktivne vključitve v delo odbora pa do danes, kakšne večje razlike?

Prav gotovo obstajajo razlike. Bila so določena daljša obdobja, ko so bile seje upravnega odbora bolj podobne sejam kakega gradbenega podjetja. Namen delovanja planinskega društva pa je v svojem bistvu čisto nekaj drugega. Ne gre prvenstveno samo za gospodarsko aktivnost, ampak je pomembno predvsem druženje v drugih dejavnostih, kot npr. izletništvo, delo z mladimi, obnavljanje poti, alpinizem itd. Res pa je, da je bila gradnja

velik zalogaj in je z vsemi sprejetimi finančnimi obveznostmi močno obremenjevala in zaposlovala tedanji odbor.

To lahko potrdim tudi sam. Vedno sem bil proti pretiranemu poudarjanju gospodarske problematike na naših sejah na račun drugih prav tako pomembnih dejavnosti. Ko pa sem bil sam predsednik društva, so me obveznosti in odgovornost, da se gradnjo pripelje do konca, prav tako potegnile vase kot vse ostale.

Danes imajo seje upravnega odbora precej drugačno vsebino, saj je tudi razvejanost dela precejšna. Gospodarski odsek ima pa spet tisti svoj delež v delu odbora, ki je normalen.

Vsako leto ali skoraj na vsaki seji upravnega odbora imaš kakšne predloge v prid krepitve naše grotne osnove na splošno, predvsem pa kočje na planini Razor. Na zadnji seji je nekdo celo predlagal, da bi se morali malo umiriti, saj smo imeli lani investicijsko kar precej intenzivno leto. Obnovo in razširitev kočje po prejšnjem potresu smo popolnoma zaključili, z vsemi izboljšavami opreme in ekološko sanacijo vred. Kaj je po tvoje tisto najnujnejše, kar nas v prihodnje še čaka?

Glavnina del je res zaključena. Z novimi stropnimi ploščami v starem delu kočje, obnovo kuhinje in točilnega pulta idr. je gostinski del kočje vsaj približno usklajen s sanitarnimi zahtevami. Te so iz leta v leto strožje in jim bomo morali slediti. Zahtevam časa se bo potrebno sproti prilagajati. Planinci niso tako zahtevni gostje kot drugi ljudje, vendar je kljub temu potrebno skrbeti za določen standard (čistočo, urejenost, primerno ponudbo hrane itd.). Pozna se, da se lahko gostje pripeljejo po asfaltni cesti v neposredno bližino kočje, da lahko pridejo iz vasi Tolminske ravne v eni uri, s planine Stador pa v slabih dveh urah hoje. Vsled tega se je v zadnjih letih tudi povečalo število enodnevnih, predvsem nedeljskih ali pa celo popoldanskih gostov. Ko prideš dokaj udobno na planino Razor, si lahko potem že po dobri uri vzpona na okoliških vršacih. Nekateri celo presegajo nadmorsko višino 2000 m. To je gotovo razlog za porast enodnevnih gostov.

Da ne bi čisto pozabila zastavljenega vprašanja, bi te še enkrat prosil, če poveš, kaj nas v prihodnje v investicijskem pogledu še čaka?

Nekaj je manjših vlaganj, kot npr.: zamenjava vhodnih vrat, zamenjava dotrajane lesene omare v kuhinji, ureditev okolice koč in odvodnjavanja,. Čez kakšno leto bo potrebno prepleskati tudi fasado. Pred nami pa je večji zalogaj, ki lahko še kakšno leto (do šest let) počaka, saj se bo treba nanj ustrezno finančno in tehnično pripraviti. To je obnova strešne kritine. Rja počasi sili skozi sedanjo kritino in bo torej ta poseg nujen.

Glede na to, da uporabljamo kapnico s strehe za pitno vodo je ta zadeva še bolj resna.

Vsekakor, čeprav redne analize pitne vode zaenkrat še vedno potrjujejo njeno neoporečnost in dokazujejo, da prečiščevalni sistem s filtri deluje uspešno. Zamenjava strešne kritine torej slejkoprej ostaja naša največja investicija v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Naša postojanka pa mora poleg omenjenih investicij vseskozi tudi normalno poslovati. V zadnjih letih smo imeli pri osebju kar srečno roko. Letos smo tik pred sezono nepričakovano ostali brez oskrbnice in kuharice, na kateri smo resno računali. Pred tabo se je pojavil nov problem. Kako si ga uspel rešiti?

Zame je bil to kar šok, saj smo bili že skoraj stoo odstotno dogovorjeni, da letos nadaljujeta svoje delo v koči. Vendar sta se zaradi boljših pogojev dela odločili, da gresta drugam. Kljub težki nalogi, mi je uspelo dobiti osebje za letošnjo sezono. Oskrbnika sem dobil kar znotraj našega gospodarskega odseka, kuharico pa drugje. Imam namreč navado, da kamorkoli grem, obvezno navežem stike z osebjem v tamkajšnjih kočah. Tako spoznam probleme in ljudi in mi je v takih situacijah, kot je bila letošnja, lažje ukrepati. Seveda pa kljub temu ne gre enostavno. Ljudje se kljub brezposelnosti neradi odločajo za delo v planinskih pogojih, ko se morajo za daljši čas odreči standardu v dolini. Potrebno je prepričevanje. Letos smo po sklepu upravnega odbora honorarje za delo v koči nekoliko zvišali. Upam, da nam bo vsaj v bližnji prihodnosti to olajšalo pridobivati kvalitetno osebje.

Po letošnjem volilnem občnem zboru in razdelitvi zadolžitev med odborniki lahko ugotovimo, da je gospodarski odsek, tako številčno kot po izkušeniosti svojih članov, kar močno zaseden. Večina, s teboj kar deset, vas je tudi v upravnem odboru društva. Kako to ocenjuješ?

To je vsekakor dobrodošlo, saj pridnih rok vedno primanjkuje. S tem pa tudi obstaja možnost, da se posamezne probleme pretrese v krogu gospodarskega odseka in se na seje upravnega odbora prihaja že s prečiščenimi predlogi. Upravni odbor društva ob drugih dejavnostih ne more razpravljati o vsaki malenkosti in je prav, da dobi v roke že oblikovana stališča. Prisotnost tako velikega števila članov gospodarskega odseka znotraj upravnega odbora pa omogoča, da ta organ lažje razume obravnavano gospodarsko problematiko.

Stroški storitev, nabave živil in goriva so v stalnem porastu, mi pa jim le s težavo sledimo. Tudi kvalitetno osebje v postojanki, če ga bomo hoteli obdržati, bo iz dneva v dan večji strošek. Država nam pri obremenitvah v ničemer ne prizanaša. Kako gledaš perspektivno na ta problem?

Dejstvo, da nam zadnja leta število nočitev pada, je neizogibna realnost. To je posledica drugačnega načina obiskov gora. V tem pogledu bi lahko celo rekel, da je kočja za današnje razmere prevelika. Omenil sem že, da je obisk enodnevnih gostov v porastu. Potruditi se bomo morali, da jim s posebno, tudi kulinarično ponudbo, nudimo tisto, česar drugod ne dobijo in jih bo privabljaljo. Znano je npr., da prihajajo k nam gostje zelo radi na štruklje. Ponudbo bo treba še obogatiti. Osebno sem bolj pristaš zmernih cen in večjega prometa. Skrbeti pa bomo morali za to, da bo kočja čimvečkrat odprta tudi v času izven sezone, ko je možno s posebnimi aranžmani z določenimi najavljenimi skupinami (planinske šole, trekingi) še kaj dodatno iztržiti. Ker se z enakimi problemi spopadajo tudi drugi, gre v tem smislu za določeno konkurenco med sosednjimi planinskimi društvi. Potrebno bo tudi oblikovati programe večdnevnega preživljanja prostega časa na planini Razor in jih ustrezno ponuditi.

V prispevku ob tvojem šestdesetletnem jubileju v Planinskem vestniku sem zapisal, da vedno z novimi idejami in predlogi dokazuješ, da to še niso leta, ko bi človek vrgel puško v koruzo. Kakšen je tvoj komentar ?

Vedno sem se držal načela, da mora biti človek aktiven dokler to zmore. Zaenkrat se dobro počutim in imam tudi dober krog sodelavcev. S pripravljenostjo za delo še nekako gre. Težje je dobiti človeka za vodenje, ki bi prevzel tudi večjo odgovornost, saj zahteva precej energije in telefonskih klicev, da kakšno akcijo sploh lahko organiziraš. Za vse to je potrebno tudi precej časa, ki ga kot upokojenec imam nekaj več kot drugi. Danes je vse več ljudi, ki so tja do štirih popoldan v službi in kljub dobri volji nimajo možnosti za dodatno udejstvovanje. Resno razmišljam tudi o tem, da bi dobil primerne sodelavca, ki bi me lahko zaenkrat občasno, kasneje pa tudi trajno nadomestil. Leta namreč tečejo ...

...

Da, da, dragi Jofke, leta nam hitro te ejo. Zdi se mi kot bi bil v eraj, minilo pa je fle ve kot trideset let od takrat, ko naju je predanost goram pripeljala v tedanji upravni odbor.

Žarko Rovšček

NAŠA DVA ČASTNA ČLANA

Janko Koren (roj. 10. 12. 1931) je član UO PD Tolmin od leta 1961- 1969, vmes je bil v letih 1970-1977 član nadzornega odbora, nato pa od leta 1978 - vse do danes spet član UO PD. Vsega skupaj beleži torej okroglo 40 odborniških let. Če upoštevamo, da je bil pred tem že zelo mlad tudi član naše organizacije, lahko rečemo, da ji je zvest že več kot pol stoletja.

Hojo po nadelanih poteh je že kmalu nadgradil s prvimi poskusi v plezanju. Z alpinizmom se je začel resneje ukvarjati leta 1951, ko je bil na pobudo Franca Ceklina ustanovljen prvi alpinistični odsek pri PD Tolmin.

Iz tistega časa je zabeležen njegov, kar odmeven prvenstveni vzpon preko 800 m visoke zahodne stene Krna, ki ga je opravil v družbi z Bergincem in Ceklinom. V letih 1961-1964 je bil načelnik Alpinističnega odseka pri PD Tolmin. Kmalu pa se je povsem posvetil delu v GRS.

Po snežni ujmi februarja 1952. leta se je prvotno bolj formalna organizacija GRS na Tolminskem začela bolje organizirati. Dokler sta bili skupini (kasneje preimenovani v postajo) GRS v Tolminu in Kobaridu še ločeni je Janko Koren vodil kobariške reševalce. Sledila je krajša prekinitev intenzivnosti dela, ki pa se je nadaljevalo leta 1959, ko sta se načelnika kobariške in tolminske postaje vrnila s šolanja. Po sklepu reševalcev iz Tolmina, Kobarida in Podbrda na izrednem zboru 16. 5. 1959 je prišlo do združitve. Janko Koren je spadal v prvo generacijo izprašanih tolminskih gorskih reševalcev, ki so opravili izpite leta 1960 na planini Razor. Svojo aktivnost znotraj organizacije

je stopnjeval do mesta načelnika leta 1975. Od takrat naprej pa do letos, ko je to funkcijo predal svojemu nasledniku, beležimo rast števila članov, kakor tudi kvalitete dela in krepitev materialne osnove postaje GRS v Tolminu. Postaja je pod njegovim vodstvom postala nepogrešljiv člen civilne zaščite na Tolminskem. S številnimi odmevnimi demonstracijskimi vajami pa se je promovirala tudi v širšem slovenskem prostoru. Za današnje pojme klasična gorska reševalna služba je pod njegovim vodstvom znala prisluhniti tudi sodobnim potrebam, ki jih narekuje razvoj turizma in alternativnih športov v Posočju. Kot načelnik postaje GRS Tolmin je vseskozi tudi član upravnega odbora PD Tolmin. Pri tem se v razpravah in aktivnem delu ni omejeval samo na delo GRS, marveč je s tehničnim prispevkom sodeloval tudi na drugih področjih dela društva in se udeleževal številnih delovnih akcij. Njegov umirjen odnos do mlajših in starejših članov naše organizacije je nepogrešljiv. Veliko skrb posveča vzgoji mladih in preventivi. Sodeloval je na številnih predavanjih v okviru planinske šole in drugih vrstah izobraževanja. Zadnja leta pa je bil kot planinski vodnik dejaven tudi v okviru sekcije za izletništvo.

Da njegovo delo ni ostalo neopaženo znotraj planinske organizacije in izven, pričajo številna priznanja, ki jih je prejel:

"Srebrni znak GRS" (za 25 let dela v GRS),

"Plaketa postaje GRS Tolmin" (za 30 let dela v GRS),

listina *"Zaslужni član GRS"* (35 let dela v GRS)

"Plaketa GRS" (l. 1997)

"Zlati častni znak PZS",

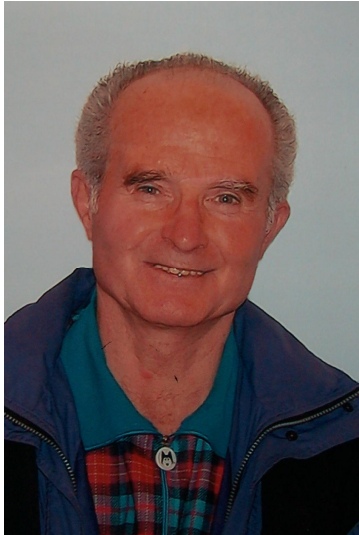
"Zlati častni znak PZJ",

"Plaketa PZS" ob 60 - letnem jubileju

"Zlati znak civilne zaščite" (1997)

"Orden zaslug za narod s srebrno zvezdo" (jugoslovansko državno odlikovanje)

Janko Koren se je s svojim delom zapisal med tiste člane našega društva, ki so pomembno prispevali k razvoju planinstva in gorske reševalne službe na Tolminskem in širše. Zato mu ob zaključku 25-letnega vodenja tolminskih gorskih reševalcev in okroglem življenjskem jubileju, na predlog Komisije za priznanja (seja 29.1.2001) in UO PD Tolmin (30.1.2001), izročamo listino o imenovanju za častnega člana PD Tolmin. Želimo si, da to priznanje ne bi predstavljalo simboličen zaključek njegove planinske kariere, ampak da bi nas pri našem delu še naprej aktivno spremljal.

Vlado Šorli (roj. 14. 7. 1931) se je že zelo mlad zapisal goram. Leta 1954 prvič postane član upravnega odbora PD Tolmin, nato pa svoje članstvo v odboru nadaljuje v razdobjih od 1957-1960 in 1963-1979. V obdobju od leta 1984-1988 je bil član nadzornega odbora, nato pa od leta 1989 do danes spet član upravnega odbora. Omenjena statistika zanj ni najpomembnejša, saj ne pove vsega. Najvažnejše je dejstvo, da je njegovo odborništvo povezano s skoraj pol stoletja aktivnim delom v dobrobit našega planinskega društva. Njegov prispevek bi lahko strnili v tri glavna področja :

1. Delo v markacijskemu odseku:

Leta 1954 je prevzel funkcijo načelnika markacijskega odseka in že prvo leto opravil za društvo zelo pomembno delo. Po njegovi zaslugi so bile obnovljene in označene skoraj vse pomembnejše poti na območju PD Tolmin, vključno s transversalo. Zastavljeno delo je nadaljeval še v naslednjem letu, ko je že počasi prevzemal naloge v gospodarskem odseku in bil kot markacista na rednem občnem zboru prvič javno pohvaljen. K temu področju svojega dela iz rane mladosti se je na lastno pobudo ponovno vrnil zadnja tri leta, odkar ni več oskrbnik koč na planini Razor. Dela na poteh, ki jih je poleg zaraščanja poškodoval še zadnji potres, se je lotil z izkušnjami in predano ter tako spet opravil za društvo zelo pomembno delo.

2. Delo v GRS

Leta 1954 je vstopil kot pripravnik, od leta 1961 dalje pa je član. Spada v prvo generacijo članov GRS, ki je opravila izpite leta 1960 na planini Razor. V tem času je prejel »Srebrni znak GRS« (za 25 let dela), plaketo postaje GRS Tolmin (za 30 let dela) in listino »Zaslužni član GRS« (za 35 let dela).¹

¹ Za delo na drugih področjih v planinstvu je prejel -e »Srebrni« in »Zlati astni znak PZS«, »Srebrni« in »Zlati astni znak PZJ« ter državni odlikovanji ó »Red dela s srebrnim vencem« (1976) in »Red zaslug za narod s srebrno zvezdo« (1986).

3. Delo na gospodarskem področju:

Tu je storil največ. Ko je leta 1955 prevzel funkcijo gospodarja, na katero ga je upravni odbor formalno imenoval naslednje leto, je pomenilo, da je prevzel skrb za tri glavne društvene objekte: kočjo na pl. Razor, okrepčevalnico v Tolminskih Ravnah in planinski dom Jalovec v Trenti, pa še vse kar sodi zraven. V letu 1956 se je med pripravami na razširitev postojanke na planini Razor še posebej izkazal.² Tako resno in zavzeto je nadaljeval svoje delo vse do zadnjih let. Njegov prispevek je tesno povezan z rastjo in razvojem naše planinske postojanke. Vanjo je vgradil na stotine prostovoljnih delovnih ur, bodisi v vlogi vodje gospodarskega odseka ali na kratko gospodarja (20 let), oziroma pomočnika (2 leti), zadnja leta pa tudi oskrbnika kočje (8 let).³ Povedati je treba, da se je v letih neprestanih gradbenih posegov in adaptacij na planini Razor delo gospodarja prepletalo z delom vodje gradbenega odseka, nemalokrat ga je opravljala kar ista oseba. V letih, ko je bil oskrbnik, se je v akciji Dela, "Iščemo najprijetnejše planinsko domovanje", kočja kar pet let zapovrstjo uvrstila v sam vrh.⁴

Življenje in delo znotraj društva v vseh teh letih ni potekalo idealno. Včasih je prišlo tudi do nesporazumov in različnih pogledov. Vendar je prav, da taka organizacija, kot je naša, gleda na prispevek posameznika kot celoto. Komisija za priznanja (seja 29.1.2001) in Upravni odbor (seja 30.1.2001) sta pri obravnavi predloga, da se Vlada Šorlija imenuje za častnega člana PD Tolmin, upoštevala predvsem njegovo dolgoletno zvestobo naši organizaciji in velikanski prispevek k krepitvi materialne osnove društva. Iz rojstnih podatkov pa je razvidno, da obhaja letos tudi sedemdesetletni življenjski jubilej.

² Društveni viri poročajo o tem, kako je v družbi dveh delavcev med 30. oktobrom in 22. novembrom v mrazu in snegu pripravil 18 ton gnojne apne za gradnjo in tako pomagal prihraniti društvu dragocen denar.

³ Gospodar je bil v letih 1956-1959, sledila je krajša prekinitev zaradi boleznij, nato pa spet od leta 1963 do 1965. V letih 1966-1967 je bil pomožnik gospodarja, nato pa od leta 1968 dalje spet kot gospodar do leta 1978. Leta 1985 je pomagal pri delu v koči. Leta 1987 je prevzel od Jofeta Mežnarja funkcijo gospodarja kočje in jo nadaljeval v letih 1988-1989. Od leta 1990 do vključno 1997 je bil oskrbnik v koči.

⁴ 2. mesto med kočjami v sredogorju od leta 1991, 1992, 1993, 1994. Priznanje tudi leta 1995.

ZASTAL JE KORAK

Tomaz Rovšček (22. 3. 1952 - 17. 2. 2001)

*e so planine tvoja strast, sladkost,
ne meri z metri, urami, jih kar po ez,
ker za prelésti ni merila, je le sr na vez.*

*Pre-tevanje pozabi in minute,
naj as se ustavi, ko ozira-se v krasote,
prepusti du-i, da nauftje - omamne se lepote.*

Tako si tudi ti srkal vase vsak korak in oprijem na svojih številnih gorskih poteh in brezpotjih. Nisi hlastal za ekstremnimi smermi. Tvoja duša ni potrebovala rekordov. V gorah si užival in iskal neodkrite lepote, poslednje koticke samote, kjer le tišina šepeta. O njih si vselej rad spregovoril, ko si se s polnim nahrbtnikom doživetij vračal med svoje najbližje, med vse nas. Svoje vtise si neutrudno beležil s fotoaparatom, skiciral in si zapisoval. Kadar te je posebej zaneslo, si jih zložil tudi v verze. Zdi se, kot da si tam gori iskal in našel samega sebe, svoje umetniško ubrano srce, kajti gore so bile tvoja srčna zadeva. Razposajen si se vse do

usodnega dne vračal v dolino, kjer si, utesnjen v vsakdanjost, dobesedno vegetiral do naslednjega obiska gora.

Bil si zadnji izmed četverice Ivancovih pobov, ki jih je omamni pogled na venec Peči izpred vrat očetove delavnice zapeljal v gorski svet. Zadnji - ne samo zaradi tega, ker si bil najmlajši, ampak tudi zato, ker si se za ta korak odločil sorazmerno pozno, - kot da bi okleval in razmišljal, kaj ti je poleg poklica v življenju storiti. Prepričan sem, da si šele takrat dokončno vspostavil

ravnotežje med tistim, kar te je vsak dan priklepalo nase in svojimi mladostnimi sanjami o vsem lepem tega sveta. Zaživel si čisto drugače, obogatil si si življenje. Ko si prvič zajel prgišče neomejene lepote gora, si želel še več. Moral si nadoknaditi tisto, kar so tvoji bratje in nekateri vrstniki že užili. Začel si zajemati z veliko žlico.

Odločil si se za alpinizem. Plezal si veliko po domačih gorah. Še posebej si ljubil Trento in vršace nad Zapotokom. Spoznaval si smeri v Dolomitih in Paklenici. Dvakrat si plezal in smučal v perujskih Andih in se povzpел na njihov najvišji vrh - Huascarán. Tvoja ljubezen pa je bilo predvsem turno smučanje in kadar si le mogel, si se podal na vrhove nad planino Razor, ki si jih odlično poznal. Gorsko kolesarstvo, ki si ga vneto gojil, je bilo sestavni del tvojih gorniških prizadevanj.

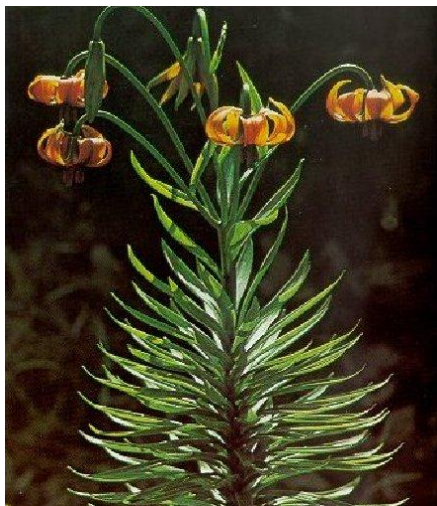
Član našega planinskega društva si postal že v mladih letih, aktivneje pa si se vključeval v vodenje planinskih izletov po letu 1991, ko si pridobil naziv planinski vodnik. V gore si pogosto hodil sam, rad pa si razkazoval njihove lepote tudi prijateljem in znancem. Po pridobitvi naziva si se z vodništvom ukvarjal še bolj intenzivno in vsako leto organiziral do deset, predvsem težjih društvenih izletov. Kot član Odseka za izletništvo pri Planinskem društvu Tolmin in član Upravnega odbora od leta 1989 dalje si pomagal tudi pri drugih društvenih dejavnostih in se vedno rad udeleževal delovnih akcij. Obnašal si se kot vnet naravovarstvenik, saj je tvoje estetsko doživljanje narave motil vsak najmanjši tujek. Da, celo proti pretiranemu označevanju planinskih poti si kdaj dvignil glas.

Pa to ni bilo vse. Bil si tudi dejaven član pevskega zbora Zdravko Munih na Mostu na Soči, prepeval v cerkvenem zboru in bil član upravnega odbora KD Ivan Pregelj. Svojo nemirno in čutečo dušo si potešil z risanjem portretov in gorskih motivov. Tvoja usodna stopinja je prekinila snovanje prve samostojne likovne razstave, pisanje pesmi in drugih tekstov, predvsem s planinsko motiviko.

Bogato življenje je torej za tabo dragi Tomek.

Stojimo zbrani ob tvojem zadnjem kamnu, tam kjer se pričinja pot v večnost. Izgubili smo nekoga izmed nas, ki je naša druženja vselej napolnil z vedrino, ki je našim planinskim prizadevanjem dajal prepotrebne duha. Izgubili smo tudi del sebe. Naj nam bo v uteho, da si svoje življenje sklenil prav sredi sveta, ki si ga tako ljubil.

(fiarko Rov– ek: Poslovilni nagovor pri Sv. Mavru na Mostu na So i, 21. 2. 2001)

*Rdeče nebo naznanja večer,
toploto prijetnega kota,
kamor se stisneš,
uživaš v trenutih sreče.
Sam si.
Vendar je nekdo s teboj.
To čutiš.
Prijetno je v samotni tišini večera,
kjer sam s svojimi mislimi ždiš,
potopiš se v sanje.*

*Čisto temno je še in hladno.
Odeto v molk in negibnost nemih senc.
Pričakovanje otrplo, ki se komaj opazno prelije
iz globine noči v modri somrak,
ki sluti jutro hiteče iz zibelke dneva.
Tišina drhti, se ozira v pramen svetlobe obzorja.
Potem šine, plane jutro v nebo.
Zasmeji se sonce v kapljicah rose,
pokaže sence bežeče, se v meglice ujame.
In sije. Za vse.
za drobceno travico in smrekov vršiček,
za odlomljeno vejo, razkošno cvetlico sijočo.
Kamen poboža, lužico kalno.
Poboža, ogreje vse.
Poboža moj in tvoj srček.*

(Odlomki iz neobjavljenih zapisov Tomažla Rov–ka)

NESREČA V GORAH - UKREPANJE, OBVEŠČANJE

Kadarkoli se nam pripeti nesreča ali potrebujemo nujno pomoč zdravnika, gasilcev ipd. to **sporočimo na številko 112**, na regijski center za obveščanje. Isto velja tudi za nesreče ali nujne primere v gorah, le da je včasih težje priti do telefona. Sodobni prenosni telefoni so te težave precej zmanjšali. Vendar so še vedno možni slučajji nesreč, ko smo brez telefona ali pa se nahajamo na področju, kjer je slab signal. V takem primeru mora pisno sporočilo o nesreči prispeti do obveščevalne točke. Od tam naprej pa po zgoraj opisani poti preko telefona. Obveščevalne točke so vidno označene z znakom GRS in se nahajajo večinoma v planinskih postojankah, visokogorskih kmetijah in drugih postojankah. V dolini so na policijskih postajah.

Obvezni podatki, ki jih posredujemo ob nesrečah:

- * Kdaj in kako se je zgodila nesreča
- * Kaj - kakšna nesreča se je zgodila
- * Koliko je poškodovanih in vrsta poškodb
- * Kakšne so razmere na kraju nesreče

Pozimi je večina planinskih postojank zaprtih, zato so na področjih, ki so tudi v tem času obiskana, nameščene SAPOGO naprave. To so **samodejne radijske postaje** za klic v sili.

Postojanke v katerih so nameščene samodejne radijske postaje

Aljažev dom v Vratih
Frischaufov dom na Okrešlju
Zavetišče GRS na planini Šija
Prešemova koča na Stolu
Dom Valentina Staniča pod Triglavom
Gomiščkovo zavetišče na Krnu
Dom na Peci